

KULIN GYÖRGY

1905. január 28-án született Nagyszalotán Kulin György csillagász, számos kisbolygó és egy üstökös felfedezője, a tudományág kiemelkedő népszerűsítője.

Még kisgyerek volt, amikor 1910-ben a Halley-üstökös félelmet keltett benne, de ez az élmény egész életét meghatározta. A Pázmány Péter Tudományegyetem matematika-fizika szakára járt, ahol 1935-ben szerzett diplomát. Ezt követően a Svábhegyi Csillagvizsgálóban kezdett el dolgozni. 1939-ben égi mechanikai témában doktorált, dolgozatának címe: *A Gauss- és Väisälä-módszer kritikai összehasonlítása*. A Svábhegyi Csillagvizsgálóban kisbolygók és üstökösök kutatásával foglalkozott. Több tucat kisbolygót fedezett fel, ezek közül az egyik a szülővárosáról az (1436) Salonta, egy másik a hazai asztrofizika megteremtőjéről az (1445) Konkolya nevet adta. Az 1942/A üstökös az ő nevét viseli.

Időközben érdeklődése az ismeretterjesztés felé fordult, amely szívügyévé vált. 1941-ben jelent meg először a kétkötetes, *A távcső világa* című népszerűsítő könyve, majd 1946-ban megalapította a Magyar Csillagászati Egyesületet, melynek a kor neves személyiségei (Szalay Sándor, Medgyessy Ferenc) is tagjai voltak. Budapesten, a Sánc utcában egy romos épületből létesítette az Uránia bemutató csillagvizsgálót, amelyet még ma is működtet a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat. Politikai okokból 1949-ben az egyesületet betiltották, csak Újpesten vállalhatott tanári állást.

1954-ben térhetett vissza az Urániába. „Galilei-élményt” kívánt adni az érdeklődőknek, a csillagvizsgálóban házi készítésű távcsővel a saját szemével bárki megtekinthette az égitesteket. Az Uránia műhelyében ezernyi távcsőtükröt csiszolt. A csillagászatot számtalan ismeretterjesztő előadásán, cikkeivel, könyveivel, sci-fi regényével népszerűsítette. 1964-ben létrehozta a Csillagászat Baráti Körét, mely egy évtized alatt tizennégyezer taggal rendelkezett. Az 1966-ban indult *Föld és Ég* című folyóirat cikkeinek fele is csillagászatról szólt. Szorgalmazta a TIT-nél a csillagászati előadók képzését és nagy szerepe volt abban, hogy bemutató csillagvizsgálók létesültek szerte az országban.

Debrecenbe évente visszajárt. A Csillagászati Héten tartott előadásain a Debreceni Egyetem Kémiai épületének nagyelőadó-jában (K/2) még a lépcsőkön is ültek. 1984-ben ő avatta fel a debreceni bemutató csillagdát. 1988-ban a Csillagászat Baráti Körének országos találkozásán két debreceni ismeretterjesztő is tőle vehette át a Róka Gedeon emlékérmét.

Még megélhette a Magyar Csillagászati Egyesület 1989 februári újjáalakulását. Mindenki Gyurka bácsija 1989. április 22-én végleg lehunyta szemét, a Farkasréti temetőben pihen.

Források:

Kulin György műveiből Sragner Márta készített bibliográfiát:

http://kulin.mcse.hu/kulin_bibliografia.html

<http://kulin.mcse.hu/index.html>

<http://maced.csillagpark.hu/z1111.htm>

A távcső világa. Szerk.: Kulin György, Róka Gedeon. 2. bőv. kiadás, Budapest, 1980. Gondolat Kiadó
Fénycsóva lobbant. Válogatott írások. Szerk: Kulin Eszter, Bartha Lajos., Budapest - Újpest, 2001.